

STAD MECHELEN
Gemeenteraad – Uittreksel uit de notulen
Vergadering van 27 maart 2018 – Openbare zitting

Aanwezig: Christiaan Backx, voorzitter
Bart Somers, burgemeester
Marc Hendrickx, Walter Schroons, Greet Geypen, Marina De Bie,
Katleen Den Roover, Björn Siffer, Stefaan Deleus, Bart De Nijn, Koen
Anciaux, schepenen
Frank Nobels, Frank Creyelman, Ali Salmi, Catherine François, Hans
Keldermans, Caroline Gennez, Karel Geys, Hamid Riffi, Fabienne
Blavier, Glenn Nason, Alexander Vandersmissen, Kristof Calvo, Tine
Van den Brande, Tom Kestens, Melikan Kucam, Martine De
Raedemaeker, Rita Van den Bossche, Johan De Vleeshouwer, Patrick
Princen, Toon Diependaele, Zineb El Boussaadani, Jan Verbergt,
Kerstin Hopf, Patricia Verbeeck, Freya Perdaens, Anne Delvoye, Bert
Delanoeije, gemeenteraadsleden
Erik Laga, stadssecretaris

8. DUURZAME ONTWIKKELING. Goedkeuring van de toetreding tot de vernieuwde burgemeestersconvenant voor Klimaat en Energie.

De beslissing wordt genomen met 35 stemmen voor (Christiaan Backx, Bart Somers, Marc Hendrickx, Walter Schroons, Greet Geypen, Marina De Bie, Katleen Den Roover, Björn Siffer, Stefaan Deleus, Bart De Nijn, Koen Anciaux, Frank Nobels, Ali Salmi, Caroline Gennez, Karel Geys, Hamid Riffi, Fabienne Blavier, Glenn Nason, Alexander Vandersmissen, Kristof Calvo, Tine Van den Brande, Tom Kestens, Melikan Kucam, Martine De Raedemaeker, Rita Van den Bossche, Johan De Vleeshouwer, Patrick Princen, Toon Diependaele, Zineb El Boussaadani, Jan Verbergt, Kerstin Hopf, Patricia Verbeeck, Freya Perdaens, Anne Delvoye, Bert Delanoeije) en 3 onthoudingen (Frank Creyelman, Catherine François, Hans Keldermans).

Motivering

Voorgeschiedenis

- Besluit gemeenteraad van 26 juni 2007: goedkeuring ondertekening van het Lokaal Kyoto-protocol.
- Besluit gemeenteraad van 27 maart 2012: goedkeuring ondertekening van het Burgemeestersconvenant voor lokale duurzame energie.
- Besluit college van 14 februari 2015: Burgemeestersconvenant-Convenant of Mayors. Verwijzing naar de gemeenteraad van het voorstel tot goedkeuring van indiening van de CO2 nulmeting van het grondgebied Mechelen, business as usual scenario's en duurzaam energieactieplan bij de Europese Commissie en goedkeuren gezamenlijke toelichting betreffende 'de resultaten CO2 nulmeting voor de Commissie Stadsontwikkeling, de milieuraad en de raad van bestuur Energiepunt Mechelen op 27 maart 2014. (v.p. 7 februari 2014 - punt 53)
- Besluit college van 13 mei 2015: Centrale Aankoop. Opmaak emissie-inventaris 2013-2015-2017 van het grondgebied Mechelen: aanstellen studiebureau - Gunning bestek 2015-CA-792.
- Besluit college van 11 december 2015: Burgemeestersconvenant. Verwijzing naar de gemeenteraad van het voorstel tot goedkeuring van indiening van de emissie-inventaris van het grondgebied Mechelen en de update van het duurzaam energieactieplan bij de Europese Commissie.
- Commissie Stadsontwikkeling, Ruimtelijke Ordening en Openbare Werken van 17 december 2015 met het volgende agendapunt:
 - Opmaak emissie-inventaris 2013 voor het grondgebied Mechelen
- Besluit gemeenteraad van 26 januari 2016: Duurzame Ontwikkeling: Goedkeuring indiening bij de Europese commissie, in het kader van Convenant of mayors van de:

- 1) CO2 nulmeting stad Mechelen (monitoring emission inventory -kortweg MEI).
- 2) Update Actieplan Duurzame Energie (sustainable energy action plan - kortweg SEAP).
- 3) Feedbacknota op de opmerkingen van de Europese Commissie.
- Besluit college van 10 maart 2017: Mechelen Klimaatneutraal: Emissiemeting 2015. Verlenging opdracht Futureproofed en agendering gemeenteraadscommissie.
- Besluit college van 24 maart 2017: Europese projecten: Water resilient cities. Goedkeuring concrete uitwerking en budget.
- Besluit gemeenteraad van 28 november 2017: Goedkeuring indiening bij de Europese Commissie, in het kader van het Convenant of Mayors (Burgemeestersconvenant), van de CO2 nulmeting stad Mechelen 2015: Monitoring Emission Inventory (emissie-inventaris).
- Besluit college van 16 maart 2018 – punt 35: Burgemeestersconvenant. Verwijzing naar de gemeenteraad van het voorstel tot goedkeuring van het toetreden tot de vernieuwde burgemeestersconvenant.

Feiten en context

Algemeen

- Mechelen is sinds 2012 een lid van het Europese burgemeestersconvenant. In dit verband engageert de stad zich om 20% CO₂ reductie te realiseren tegen 2020 via de opmaak en implementatie van een Klimaatactieplan.
- De stad heeft reeds drie metingen burgemeestersconvenant uitgevoerd. De nulmeting over 2011 en de hernulmeting in 2013 en 2015. Een actuele inschatting van data is online beschikbaar voor inwoners via een 'dashboard'. Uit deze gegevens blijkt dat de CO₂ emissies dalen op het grondgebied, maar onvoldoende snel om de reductie van 20% in 2020 te halen. Het verankeren en uitbreiden van maatregelen inzake mobiliteit, industrie en de tertiaire sector is zeker nodig. Deze gegevens werden ook voorgesteld aan inwoners op 8 februari 2018.
- Het Europese burgemeestersconvenant maakte de uitrol van een lokaal klimaatbeleid mogelijk en geeft toegang tot Europese subsidies. Momenteel zijn er 3 Europese subsidies goedgekeurd die kaderen in het burgemeestersconvenant (See2Do, BE-REEL en TRIPLE A).
- Het Europese burgemeestersconvenant legt de nadruk op mitigatie (het beperken van de CO₂ uitstoot). Er zijn geen maatregelen rond klimaat-adaptatie (het voorzien en voorkomen van de effecten van klimaatverandering, bv. overstroming, voorzien).
- De stad neemt reeds verschillende maatregelen die vallen onder klimaat-adaptatie, zoals water brengen in de stad (verkoeling) en het aanleggen van groen (schaduw). Sinds 2017 rolt de stad bovendien een eerste grootschalig Europees project uit onder de noemer klimaatadaptatie, namelijk "Water Resilient Cities".

Nieuwe geïntegreerde burgemeestersconvenant voor klimaat en energie

- In aanvulling op het bestaande engagement van de stad Mechelen in het kader van het burgemeestersconvenant, stelt Europa een nieuw raamwerk ter beschikking aan lokale besturen om te werken aan een lokaal klimaatbeleid, inclusief klimaat-adaptatie. Dit verlengt het klimaat - engagement van de stad van 2020 tot 2030 en breidt het uit naar klimaatadaptatie.
- Indien de stad het nieuwe burgemeestersconvenant ondertekent, engageert de stad zich om:
 - de CO₂-uitstoot met 40% tot 2030 te verminderen
 - te werken aan een geïntegreerde aanpak van mitigatie en adaptatie aan klimaatverandering
 - een beoordeling van de risico's van en kwetsbaarheid voor klimaatverandering te maken
 - een vernieuwd duurzaam energie en klimaatactieplan te maken binnen de 2 jaar na ondertekening,
 - de uitvoering verder op te volgen via regelmatige rapportering (om de 2 jaar)
- Omdat de stad sinds 2012 al lid is van het burgemeestersconvenant, is veel werk reeds gebeurd. Zo is er reeds een duurzame energieactieplan. Dit (ver)nieuwe engagement verbreedt de werking wel naar klimaatadaptatie. Het vernieuwde engagement houdt dan ook concreet in:
 - de opmaak van een risico- en kwetsbaarheidsanalyse voor klimaatadaptatie,
 - een vernieuwd duurzaam energieactieplan met aandacht voor klimaatverandering (Sustainable Energy and Climate Action Plan, SECAP).

- Inclusie van klimaatadaptatie in de reeds lopende tweejaarlijkse rapportage
- Vlaanderen heeft reeds verschillende studies gemaakt rond klimaatadaptatie, ook in samenwerking met de Vlaamse Milieu Maatschappij. Deze kunnen het Mechels klimaatadaptatieplan inspireren.
- De provincie Antwerpen heeft reeds een provinciaal klimaatadaptatieplan gemaakt. Deze gegevens kunnen de opmaak van een mechels klimaatadaptatieplan vereenvoudigen.
- In het totaal zijn er 225 Belgische gemeentes ingestapt in het burgemeestersconvenant, waarvan 121 steden en gemeenten reeds instapten in 'Mayor Adapt' of het vernieuwde burgemeestersconvenant. Alle centrumsteden zijn ingestapt in het oude burgemeestersconvenant (Aalst, Brugge, Genk, Kortrijk (via de regio), Oostende, Sint-Niklaas en Turnhout) en 5 centrumsteden zijn reeds ingestapt in het nieuwe burgemeestersconvenant: Antwerpen, Gent, Hasselt, Leuven en Roeselare. Ook kleinere gemeentes zoals Bonheiden en Schoten stapten in het vernieuwde burgemeestersconvenant. Er is dus reeds uitgebreid expertise rond klimaatadaptatie opgebouwd in Vlaanderen.

Juridische grond

- Op 7 maart 2007 heeft de Europese Unie het pakket "Energie voor een Veranderende Wereld" goedgekeurd, waarbij zij zich eenzijdig heeft verbonden haar CO₂-uitstoot tegen 2020 met 20 % te verminderen, door energie-efficiëntie met 20 % te verhogen en het aandeel van duurzame energiebronnen in de totale energiemix tot 20 % te verhogen.
- In oktober 2014 heeft de Europese Unie het klimaat- en energiebeleidskader 2030 aangenomen met nieuwe klimaat- en energiedoelstellingen: de interne vermindering van de uitstoot van de broeikasgassen met ten minste 40 %, ten minste 27 % van de verbruikte energie in de EU uit hernieuwbare energiebronnen en een energiebesparing van ten minste 27%.

Argumentatie

Het college stelt aan de gemeenteraad voor om volgend agendapunt goed te keuren:

- De toetreding van de stad Mechelen tot de nieuwe "Burgemeestersconvenant voor Klimaat en Energie"
- De gemeenteraad geeft mandaat aan burgemeester Bart Somers om de vernieuwde Burgemeestersconvenant voor Klimaat en Energie te ondertekenen.

en omwille van de volgende redenen:

- Toetreden tot het 'nieuwe' burgemeestersconvenant is een bevestiging en uitbreiding van het engagement van de stad inzake klimaatverandering. Het stelt de stad voor een ambitieuze reductiedoelstelling, namelijk 40% CO₂ reductie tegen 2030. Het huidige engagement in het kader van het burgemeestersconvenant loopt af in 2020
- Toetreden tot het nieuwe burgemeestersconvenant zet Mechelen in Europa op de kaart als één van de voortrekkers inzake klimaatbeleid en geeft toegang tot een netwerk van gelijkgezinde steden en gemeenten.
- De toetreding tot het nieuwe burgemeestersconvenant vergemakkelijkt de toegang tot diverse Europese subsidies.
- De toetreding tot het nieuwe burgemeestersconvenant verruimt de horizon van het huidige klimaatbeleid en brengt adaptatie in rekening. Het is een opportuniteit om een lokaal adaptatieplan te schrijven dat gevalideerd wordt in een Europese context.
- Er is nood aan een lokaal adaptatieplan dat enerzijds een ruimer kader maakt voor de gemaakte maatregelen (bv. waterberging in het kader van WRC) en anderzijds nieuwe mogelijke maatregelen op de kaart zet (bv. werken met lichte oppervlaktes). Een lokaal adaptatieplan is noodzakelijk om Mechelen voor te bereiden op de gevolgen van een veranderend klimaat: droogte, hitte, overstromingen,...
- De inschrijvingsprocedure van de nieuwe burgemeestersconvenant vraagt enerzijds een beslissing van de gemeenteraad en anderzijds de handtekening van de burgemeester (zie bijlage).

Financiële gevolgen

- De opmaak van een risico- en kwetsbaarheidsanalyse voor klimaatadaptatie,

een vernieuwd duurzaam energieactieplan met aandacht voor klimaatverandering (Sustainable Energy and Climate Action Plan, SECAP) en de inclusie van klimaatadaptatie in de reeds lopende tweejaarlijkse rapportage wordt geraamd op een initiële studiekost van 30.000 euro in 2019-2020 en vervolgens een tweejaarlijkse weerkerende studiekost van 15.000 euro. Deze kost kan betaald worden door het budget met actienummer 2018140079 en ramingsnummer 2018140854. In 2019 is er 100 000 euro op dit budget voorzien in 2020 110 000 euro.

- Het toetreden tot het vernieuwde burgemeestersconvenant is een meerwaarde om in aanmerking te komen voor Europese financiering en financiering van andere overheden.

Besluit:

Artikel 1

De gemeenteraad hecht goedkeuring aan de toetreding van de stad Mechelen tot de vernieuwde "Burgemeestersconvenant voor Klimaat en Energie".

Artikel 2

De gemeenteraad geeft burgemeester Bart Somers het mandaat om de vernieuwde burgemeestersconvenant te ondertekenen.

(bijlage)

Namens de gemeenteraad:

De stadssecretaris
(get.) Erik Laga

De voorzitter
(get.) Christiaan Backx

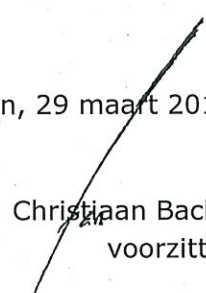
Voor eensluidend uittreksel:
NAMENS DE GEMEENTERAAD:

Bij verordening:

Erik Laga
stadssecretaris

Mechelen, 29 maart 2018

Christiaan Backx
voorzitter

BURGEMEESTERSCONVENANT VOOR KLIMAAT EN ENERGIE

Wij, de burgemeesters die dit Convenant hebben ondertekend, delen een visie voor een duurzame toekomst, ongeacht de grootte van onze gemeente of haar ligging op de wereldkaart. Deze gemeenschappelijke visie is de motor achter onze acties om het hoofd te bieden aan onderling samenhangende uitdagingen, namelijk beperking van en aanpassing aan klimaatverandering en duurzame energie. Samen zijn wij bereid om concrete maatregelen voor de lange termijn te treffen die een ecologisch, sociaal en economisch stabiele omgeving bieden voor huidige en toekomstige generaties. Het is onze gemeenschappelijke verantwoordelijkheid om meer duurzame, aantrekkelijke, leefbare, veerkrachtige en energie-efficiënte gebieden tot stand te brengen.

WIJ, DE BURGEMEESTERS, ERKENNEN DAT:

klimaatverandering reeds een feit is en een van de grootste wereldwijde uitdagingen van onze tijd vormt die onmiddellijke actie en samenwerking vereist tussen lokale, regionale en nationale overheden over de hele wereld;

lokale overheden de belangrijkste drijfveren voor de energietransitie en de strijd tegen klimaatverandering zijn op het bestuursniveau dat het dichtst bij de burgers staat. De lokale overheden delen de verantwoordelijkheid voor klimaatactie met de regionale en nationale niveaus en zijn bereid te handelen ongeacht de toezeggingen van andere partijen. De lokale en regionale autoriteiten in alle sociaaleconomische situaties en geografische locaties nemen een sleutelpositie in om de kwetsbaarheid van hun grondgebied voor de verschillende gevolgen van klimaatverandering te beperken. Hoewel er reeds inspanningen worden geleverd om emissies te verminderen, blijft aanpassing een noodzakelijke en onontbeerlijke aanvulling op beperking;

de beperking van en aanpassing aan klimaatverandering kan meerdere voordelen opleveren voor het milieu, de samenleving en de economie. Als deze samen worden aangepakt, bieden zij nieuwe kansen om duurzame lokale ontwikkeling te bevorderen. Dit omvat de opbouw van inclusieve, klimaatbestendige, energie-efficiënte gemeenschappen, de verbetering van de levenskwaliteit, de stimulering van investeringen en innovatie, de bevordering van de lokale economie en het scheppen van banen, de versterking van de betrokkenheid van en de samenwerking tussen belanghebbenden;

lokale oplossingen voor energie-en klimaatuitdagingen helpen om veilige, duurzame, concurrerende en betaalbare energie te bieden aan burgers en zo bij te dragen aan een lagere energieafhankelijkheid en de bescherming van kwetsbare consumenten.

WIJ, DE BURGEMEESTERS, DELEN EEN GEMEENSCHAPPELIJKE VISIE VOOR 2050 MET:

- koolstofvrije gebieden, om er zo toe bij te dragen dat de gemiddelde opwarming van de aarde ruim onder 2 °C blijft ten opzichte van de pre-industriële niveaus, in overeenstemming met

de internationale klimaatovereenkomst van COP 21 die in december 2015 is gesloten in Parijs;

- veerkrachtiger gebieden, om zo voorbereidingen te treffen tegen de onvermijdelijke negatieve gevolgen van klimaatverandering;
- universele toegang tot zekere, duurzame en betaalbare energiediensten voor iedereen, om zo de levenskwaliteit te verhogen en de energiezekerheid te verbeteren.

OM DEZE VISIE TE VERWEZENLIJKEN, VERBINDEN WIJ, DE BURGERMEESTERS, ONS ERTOE:

- de uitstoot van CO₂ (en eventueel van andere broeikasgassen) op het grondgebied van onze gemeenten tegen 2030 met ten minste 40 % terug te dringen, met name door een betere energie-efficiëntie en een ruimer gebruik van hernieuwbare energiebronnen;
- onze veerkracht te verhogen door ons aan te passen aan de gevolgen van klimaatverandering;
- onze visie, resultaten, ervaringen en kennis te delen met andere lokale en regionale overheden binnen de EU en daarbuiten door directe samenwerking en uitwisseling onder gelijken, met name in de context van het Mondiaal Burgemeestersconvenant.

Om de verbintenissen van onze lokale overheden om te zetten in praktische maatregelen, streven wij ernaar de stapsgewijze routekaart te volgen (zie bijlage I), waaronder de ontwikkeling van een actieplan voor duurzame energie en klimaat en de regelmatige monitoring van de vooruitgang.

WIJ, DE BURGEMEESTERS, ERKENNEN DAT VOOR ONZE VERBINTENIS HET VOLGENDE ONONTBEERLIJK IS:

- sterk politiek leiderschap;
- de vaststelling van ambitieuze doelstellingen op lange termijn die politieke mandaten overstijgen;
- een gecoördineerde (inter)actie tussen beperking en aanpassing door de mobilisering van alle betrokken gemeentelijke diensten;
- een sectoroverschrijdende en holistische territoriale aanpak;
- de toewijzing van passende personele, technische en financiële middelen;
- de betrokkenheid van alle relevante belanghebbenden binnen het grondgebied van onze gemeenten;
- de emancipatie van burgers als belangrijke energieverbruikers, als "prosumenten" en als deelnemers in een vraagafhankelijk energiesysteem;
- onmiddellijke actie, met name via flexibele "no regret"-maatregelen;
- de uitvoering van slimme oplossingen om de technische en maatschappelijke uitdagingen van de energietransitie aan te pakken;
- regelmatige bijsturing van onze acties naargelang van de bevindingen van monitoring en evaluatie;
- een gecombineerde horizontale en verticale samenwerking tussen lokale overheden en met alle andere overheidsniveaus.

WIJ, DE BURGEMEESTERS, ZIJN INGENOMEN MET:

- het initiatief van de Europese Commissie om beperking en aanpassing - beide pijlers van de strijd tegen klimaatverandering - onder één overkoepelend initiatief te brengen en de synergiën met andere relevante beleidsmaatregelen en initiatieven van de EU verder te versterken;
- de ondersteuning van de Europese Commissie voor de uitbreiding van het model van het Burgemeestersconvenant naar andere delen van de wereld via het Mondiaal Burgemeestersconvenant;
- de ondersteuning van het Comité van de Regio's, als institutionele stem van de lokale en regionale overheden van de EU, voor het Burgemeestersconvenant en de doelstellingen daarvan;
- de hulp van de lidstaten, regio's, provincies, mentorsteden en andere institutionele organisaties aan de lokale overheden zodat zij hun beperkings- en aanpassingsverbintenissen in het kader van het Burgemeestersconvenant kunnen nakomen.

WIJ, DE BURGEMEESTERS, DOEN EEN BEROEP OP:

- ANDERE LOKALE OVERHEDEN OM:

- zich bij het Burgemeestersconvenant aan te sluiten;
- hun kennis te delen en mee te doen aan activiteiten voor capaciteitsopbouw in het kader van het Burgemeestersconvenant.

- REGIONALE/SUBNATIONALE OVERHEDEN OM:

- ons te voorzien van strategische richtsnoeren en ondersteuning op beleids-, technisch en financieel gebied, met het oog op de ontwikkeling, uitvoering en monitoring van onze actieplannen en bijbehorende maatregelen;
- ons te helpen om samenwerking en gezamenlijk benaderingen te bevorderen voor meer doeltreffende en geïntegreerde acties.

- NATIONALE OVERHEDEN OM:

- hun verantwoordelijkheid te nemen om de klimaatverandering aan te pakken en passende ondersteuning op beleids-, technisch en financieel gebied te verstrekken voor de opstelling en uitvoering van onze lokale beperkings- en aanpassingsstrategieën;
- ons te betrekken bij de opstelling en uitvoering van de nationale beperkings- en aanpassingsstrategieën;
- de toegang tot financiële mechanismen te waarborgen om lokale klimaat- en energieacties te ondersteunen;
- de effecten van onze lokale inspanningen te erkennen, rekening te houden met onze behoeften, en onze standpunten in de Europese en internationale klimaatprocessen tot uitdrukking te brengen.

- DE EUROPESE INSTELLINGEN OM:

- beleidskaders te consolideren die de uitvoering van lokale klimaat- en energiestrategieën en de samenwerking tussen steden ondersteunen;
- ons de passende operationele, technische en promotionele bijstand te verlenen;

- het Burgemeestersconvenant verder te integreren in relevante beleidsmaatregelen, steunprogramma's en activiteiten van de Europese Unie, en ons tegelijk te betrekken bij de opstellings- en uitvoeringsfasen;
- door te gaan met de terbeschikkingstelling van financieringsmogelijkheden om onze verbintenissen uit te voeren en specifieke steunvoorzieningen voor projectontwikkeling voor te stellen die ons helpen investeringsprogramma's te ontwikkelen, aan te besteden en te starten;
- onze rol en inspanningen in de beperking van en aanpassing aan klimaatverandering te erkennen en onze verwezenlijkingen te delen met de internationale gemeenschap.

- ANDERE BELANGHEBBENDEN OM:

- deskundigheid, kennis, technologie en financiële middelen te mobiliseren die onze lokale inspanningen aanvullen en versterken, de capaciteitsopbouw op te voeren, innovatie te bevorderen en investeringen te stimuleren;
- actieve spelers te worden bij de energietransitie en ons te ondersteunen door zich in te zetten voor communautaire acties.

BIJLAGE I
HET STAPSGEWIJZE PROCES EN DE GRONDBEGINSELEN VAN HET
BURGEMEESTERSCONVENANT

EEN GEMEENSCHAPPELIJKE ROUTEKAART VOOR EEN GEDEELDE VISIE:

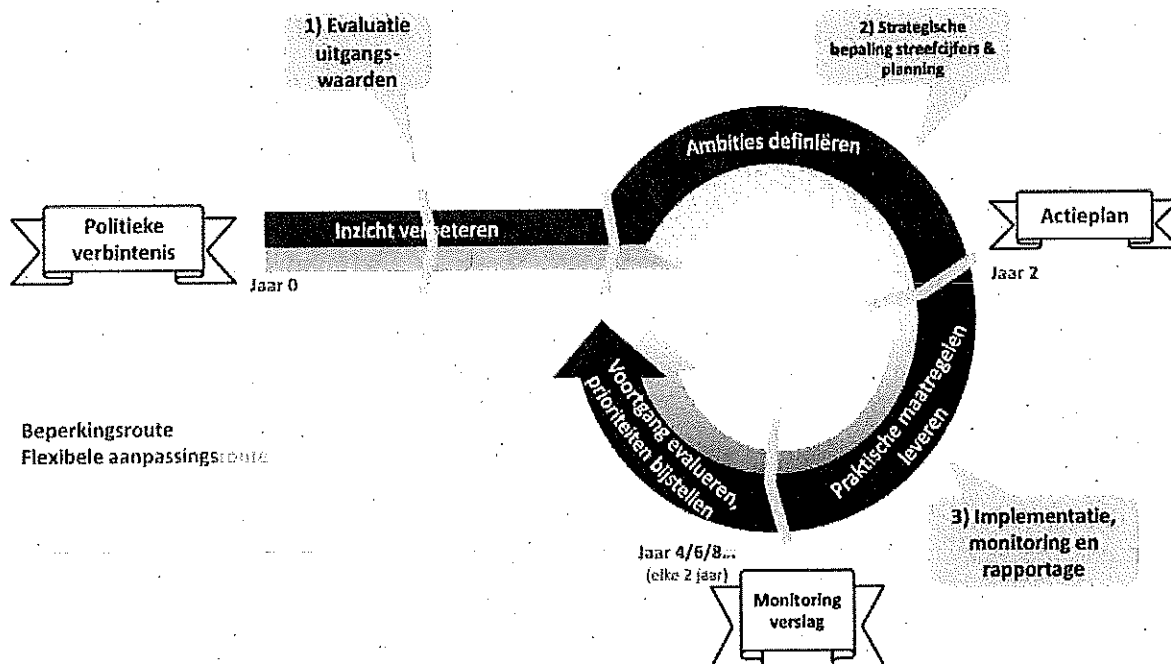
Met het oog op hun beperkings- en aanpassingsdoelstellingen verbinden de ondertekenaars van het Burgemeestersconvenant zich tot een reeks stappen:

STAPPEN/PIJLERS	BEPERKING	AANPASSING
1) Begin en evaluatie van uitgangswaarden	Opstelling van een Inventarisatie Uitgangswaarden Emissies	Opstelling van een Beoordeling van de Risico's van en Kwetsbaarheid voor Klimaatverandering
2) Strategische bepaling van streefcijfers en planning	Indiening van een actieplan voor duurzame energie en klimaat (SECAP) en integratie van overwegingen betreffende beperking en aanpassing* in relevante beleidsmaatregelen, strategieën en plannen binnen twee jaar na het besluit van de gemeenteraad	
3) Uitvoering, monitoring en rapportage	Rapportage van de vooruitgang om de twee jaar na de indiening van het SECAP op het platform van het initiatief	

* De aanpassingsstrategie moet deel uitmaken van het SECAP en/of worden ontwikkeld en geïntegreerd in (een) afzonderlijk(e) document(en). De ondertekenaars kunnen zelf hun voorkeursformaat kiezen -zie "aanpassingsroute" in het punt hieronder.
In jaar 1-2 wordt het fundament gelegd voor het plan, waarbij met name de situatie wordt beoordeeld (voornaamste bronnen van emissies

en hun respectieve reductiepotentieel, voornaamste klimaatrisico's en kwetsbaarheden en de bijbehorende huidige/toekomstige uitdagingen) Dan worden ook de prioriteiten op het gebied van beperking en aanpassing vastgesteld, en wordt gekeken waar vroege winst te behalen. Verder is het de bedoeling dat de betrokkenheid van de gemeenschap wordt versterkt en dat voldoende middelen en capaciteiten worden gemobiliseerd om de nodige maatregelen te treffen. De volgende jaren zullen gericht zijn op de versterking en opschaling van de ingeleide maatregelen en projecten om verandering te versnellen.

FLEXIBELE ROUTES, AANPASBAAR AAN DE LOKALE SITUATIE:

Het Burgemeestersconvenant stelt een actiekader vast dat de lokale overheden helpt om hun ambities op het gebied van beperking en aanpassing om te zetten in de praktijk en houdt daarbij rekening met de plaatselijke diversiteit. De ondertekenende gemeenten krijgen de flexibiliteit om de beste manier te kiezen voor de toepassing van hun lokale acties. De lokale overheden wordt verzocht om ondanks de verschillende prioriteiten actie te ondernemen op een geïntegreerde en holistische wijze.

- Beperkingsroute

De "beperkingsroute" biedt een bepaalde mate van flexibiliteit voor de ondertekenaars, met name voor de emissie-inventaris (bv. uitgangsjaar, aan te pakken sleutelsectoren, gebruikte emissiefactoren voor de berekening, gebruikte emissie-eenheid voor derapportage*, enz.).

* 2 De ondertekenaars kunnen ervoor kiezen hun emissies te rapporteren als CO₂ (kooldioxide) of als CO₂-equivalent. Met de tweede optie kunnen zij rekening houden met emissies van andere broeikasgassen, met name CH₄ (methaan) en N₂O (stikstofoxide).

- Aanpassingsroute

De "aanpassingsroute" wordt flexibel genoeg gehouden om nieuwe kennis en bevindingen te kunnen integreren en de veranderende omstandigheden en capaciteiten van de ondertekenaars te weerspiegelen. Er moet een beoordeling van de risico's van en kwetsbaarheid voor klimaatverandering worden uitgevoerd binnen de overeengekomen termijn van twee jaar. De resultaten daarvan zullen dienen als basis voor de beslissing over de wijze waarop het grondgebied van een ondertekenaar veerkrachtiger wordt gemaakt. De aanpassingsstrategie moet worden geïntegreerd in het actieplan voor duurzame energie en klimaat en/of in andere relevante planningsdocumenten en kan mettertijd worden versterkt en bijgesteld. Eerst kan worden overwogen "no-regret"-maatregelen te treffen, die dan in de loop van de jaren worden aangevuld met andere acties (bv. bij een herbeoordeling van de situatie om de twee jaar, bij de herziening van het actieplan) -daardoor wordt het mogelijk tijdig en tegen lagere kosten aanpassingente maken.

EEN GELOOFWAARDIGE, TRANSPARANTE BEWEGING:

- **Politieke steun:** De verbintenis, het actieplan voor duurzame energie en klimaat en andere relevante planningsdocumenten worden geratificeerd bij resolutie/besluit van de gemeenteraad. Dit zorgt voor een gewaarborgde politieke steun op lange termijn.
- **Een robuust, consistent, transparant en geharmoniseerd kader voor gegevensverzameling en rapportage:** Uitgaande van de ervaringen van gemeenten, regio's en stedelijke netwerken berust het Burgemeestersconvenant op een deugdelijke technische en wetenschappelijk basis die samen met de Europese Commissie is ontwikkeld. Er zijn gemeenschappelijke methodologische beginselen en rapportagemodellen ontwikkeld waarmee de ondertekenaars hun vooruitgang op een gestructureerde en stelselmatige wijze kunnen volgen, rapporteren en publiceren. Het ingediende actieplan voor duurzame energie en klimaat wordt openbaar gemaakt op het onlineprofiel van de ondertekenaar op de website van het Burgemeestersconvenant. Dit waarborgt de transparantie, verantwoordingsplicht en vergelijkbaarheid van hun lokale klimaatacties.
- **Erkenning en hoge zichtbaarheid van de geleverde inspanningen:** De afzonderlijke en collectieve resultaten die aan de hand van de rapportagemodellen zijn verzameld, worden openbaar gemaakt - op de website van het Burgemeestersconvenant - om uitwisselingen en zelfbeoordelingen te inspireren en te vergemakkelijken. Met de rapportage van gegevens via het Burgemeestersconvenant kunnen de ondertekenaars de brede impact van hun maatregelen in de praktijk laten zien. De gegevens die via het rapportagekader van het Burgemeestersconvenant worden verzameld, bieden ook essentiële feedback over lokale maatregelen aan nationale, Europese en internationale beleidsmakers.
- **Evaluatie van de door de ondertekenaars gerapporteerde gegevens:** Deze kwaliteitscontrole draagt bij tot de geloofwaardigheid en betrouwbaarheid van het hele initiatief van het Burgemeestersconvenant.

- **Schorsing in geval van niet-naleving:** De ondertekenaars aanvaardden dat zij worden geschorst van het initiatief - met voorafgaande schriftelijke kennisgeving door het Secretariaat van het Burgemeestersconvenant - indien de voornoemde documenten (d.w.z. het actieplan voor duurzame energie en klimaat en de monitoringverslagen) niet binnen de vastgestelde termijnen worden ingediend. Deze procedure waarborgt de transparantie, robuustheid en eerlijkheid ten opzichte van andere ondertekenaars die hun verbintenissen nakomen.

BIJLAGE II ACHTERGROND EN CONTEXT

De ondertekenaars van het Burgemeestersconvenant committeren zich aan de beweging en zijn zich volledig bewust van de volgende overwegingen:

- het Intergouvernementeel Panel voor Klimaatverandering (IPCC) heeft in zijn vijfde beoordelingsverslag opnieuw bevestigd dat klimaatverandering een realiteit is en dat menselijke activiteiten het klimaat op aarde blijven beïnvloeden;
- volgens de bevindingen van het IPCC zijn beperking en aanpassing elkaar aanvullende benaderingen ter vermindering van de risico's van de gevolgen van klimaatverandering in verschillende tijdschalen;
- nationale regeringen zijn in het kader van het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering (UNFCCC) een gemeenschappelijke doelstelling overeengekomen om de gemiddelde opwarming van de aarde ruim onder 2 °C te houden ten opzichte van de pre-industriële niveaus;
- nationale regeringen zijn in het kader van de Rio+20-Conferentie van de Verenigde Naties een reeks duurzame ontwikkelingsdoelen (SDG's) overeengekomen; deze vereisen onder meer dat de internationale gemeenschap "de toegang tot betaalbare, betrouwbare, duurzame en moderne energie voor iedereen verzekert" (SDG7), dat "steden en woonplaatsen inclusiever, veiliger, veerkrachtiger en duurzamer worden gemaakt" (SDG11) en dat "dringend actie wordt ondernomen om klimaatverandering en de gevolgen daarvan te bestrijden" (SDG13);
- het initiatief Duurzame energie voor iedereen is in 2011 door de secretaris-generaal van de VN gelanceerd en is erop gericht de volgende drie onderling verbonden doelstellingen te bereiken tegen 2030: "universele toegang tot moderne energiediensten voor iedereen", "verdubbeling van de verbetering van de energie-efficiëntie" en "verdubbeling van het aandeel van hernieuwbare energie in de totale energiemix";
- de Europese Commissie heeft in 2008 het Burgemeestersconvenant en in 2014, als essentiële maatregel van de EU-strategie voor aanpassing aan de klimaatverandering (Europese Commissie, 2013), het "Mayors Adapt"-initiatief in het leven geroepen om lokale overheden te betrekken en te ondersteunen bij de uitvoering van maatregelen met het oog op respectievelijk de beperking van en aanpassing aan klimaatverandering;
- het Burgemeestersconvenant wordt sinds zijn oprichting erkend als een essentieel EU-instrument, met name voor zijn rol in de

strategie voor de energie-unie (Europese Commissie, 2015) en de Europese strategie voor energiezekerheid (Europese Commissie, 2014) om de energietransitie te versnellen en de zekerheid van de energievoorziening te verbeteren;

- de EU heeft in oktober 2014 het klimaat- en energiebeleidskader 2030 aangenomen waarin nieuwe klimaat- en energiedoelstellingen zijn vastgesteld: interne vermindering van de uitstoot van broeikasgassen met ten minste 40 %, ten minste 27 % van de verbruikte energie in de EU uit hernieuwbare energiebronnen en een energiebesparing van ten minste 27 %;
- de Europese Commissie heeft in 2011 de "Routekaart naar een concurrerende koolstofarme economie in 2050" aangenomen die tot doel heeft tegen 2050 de uitstoot van broeikasgassen in de EU met 80-95 % te verminderen ten opzichte van 1990 - dit initiatief is tevens door het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie toegejuicht.
- het Comité van de Regio's benadrukt zijn versterkte verbintenis om het Burgemeestersconvenant verder te ondersteunen, bv. via een speciaal platform binnen het Comité van de Regio's en andere tools zoals uiteengezet in zijn advies over de toekomst van het Burgemeestersconvenant (ENVE-VI-006).

BIJLAGE III WOORDENLIJST

- **Aanpassing:** acties die worden ondernomen om te anticiperen op de negatieve gevolgen van klimaatverandering, de mogelijke schade als gevolg ervan te voorkomen of te minimaliseren, of te profiteren van kansen die zich voordoen.
- **Klimaatverandering:** elke verandering van het klimaat in de loop van de tijd, al dan niet als gevolg van natuurlijke variabiliteit of menselijke activiteit.
- **Emissie-inventaris:** kwantificering van de hoeveelheid broeikasgassen (CO₂ of CO₂-equivalent) die wordt uitgestoten als gevolg van het energieverbruik op het grondgebied van een ondertekenaar van het Burgemeestersconvenant tijdens een specifiek jaar - zo kunnen de grootste emissiebronnen en het desbetreffende emissiereducerende potentieel worden vastgesteld.
- **Beperking:** acties die worden ondernomen ter vermindering van de concentraties broeikasgassen die in de atmosfeer worden uitgestoten.
- **Monitoringverslag:** document dat de ondertekenaars van het Burgemeestersconvenant om de twee jaar moeten indienen na de indiening van hun SECAP, waarin de voorlopige resultaten van de uitvoering ervan worden toegelicht - het doel van dit verslag is de verwezenlijkingen van de vastgestelde doelstellingen te volgen.
- **"No-regret"-opties (aanpassing):** activiteiten die onmiddellijke economische en milieuvoordelen opleveren. Deze zijn zinvol in alle plausibele klimaatscenario's.
- **Prosumenten:** proactieve consumenten, consumenten die naast de consumptie van energie ook de verantwoordelijkheid nemen voor de productie ervan.

- **Veerkracht:** vermogen van een sociaal of ecologisch systeem om verstoringen te absorberen en tegelijk dezelfde algemene werkingsswijzen te behouden, en de capaciteit om zich aan te passen aan stress en (klimaat)verandering.
- **Risico- en kwetsbaarheidsbeoordeling:** een analyse die de aard en omvang van risico's vaststelt door mogelijke gevaren te analyseren en de kwetsbaarheid te beoordelen die een bedreiging kunnen vormen voor of schade kunnen toebrengen aan mensen, eigendom, levensonderhoud en de omgeving waarvan zij afhankelijk zijn - dit maakt het mogelijk de kritische gebieden vast te stellen en zo informatie te verstrekken ter onderbouwing van de besluitvorming. De beoordeling kan risico's behandelen in verband met overstromingen, extreme temperaturen en hittegolven, droogte en waterschaarste, stormen en andere extreme weersomstandigheden, toenemende bosbranden, stijging van de zeespiegel en kusterosie (indien van toepassing).
- **Risico:** waarschijnlijkheid van schadelijke gevolgen of verliezen vanuit sociaal, economisch of milieuoogpunt (bv. levens, gezondheidsstatus, levensonderhoud, eigendom en diensten) die zich kunnen voordoen in een bepaalde gemeenschap of een samenleving die in kwetsbare omstandigheden verkeert in de loop van een gespecificeerde periode in de toekomst.
- **Actieplan voor duurzame energie en klimaat (SECAP):** een essentieel document waarin de ondertekenaars van het Burgemeestersconvenant vaststellen hoe zij voornemens zijn hun verbintenissen te verwezenlijken. Het definieert beperkings- en aanpassingsmaatregelen om de doelstellingen te bereiken, samen met tijdsbestekken en toegewezen verantwoordelijkheden.
- **Kwetsbaarheid:** mate waarin een systeem onderhevig is aan de nadelige effecten van klimaatverandering, waaronder klimatologische variabiliteit en extremen, en niet in staat is daaraan het hoofd te bieden (het tegengestelde van veerkracht).

Covenant of Mayors
for Climate & Energy

Ik, **Bart Somers**, burgemeester van Mechelen kreeg mandaat van de Gemeenteraad op 27 maart 2018 om de burgemeestersconvenant voor Klimaat en Energie te ondertekenen na kennisname van de engagementen die zijn opgesomd in het officiële "Engagementendocument" en die onderstaand zijn samengevat:

Bijgevolg verbindt mijn lokale bestuur er zich toe om:

- Een emissie - reductie van minstens 40% CO₂ (en andere broeikasgassen) op het grondgebied tegen 2030, door verbeterde energie-efficiëntie en meer gebruik van hernieuwbare energie.
- Vergroten van de weerbaarheid van de stad door aan te passen aan de gevolgen van het veranderende Klimaat.

Om deze engagementen om te zetten in actie, zet mijn lokale bestuur de volgende aanpak stapsgewijs uit:

- Uitvoeren van een nulmeting en een "Risico- en kwetsbaarheidsanalyse voor klimaatverandering".
- Indienen van een "Duurzaam Energie en Klimaat Actieplan" binnen de twee jaar na bovenstaande beslissing van de gemeenteraad.
- Rapporteren van vooruitgang minstens om de twee jaar na het indienen van het Duurzaam Energie en Klimaat actieplan met het oog op evaluatie, monitoring en verificatie.

Ik aanvaard dat mijn lokale bestuur geschrapt wordt uit het initiatief – voorafgegaan door een geschreven waarschuwing van het kantoor van het burgemeestersconvenant – in het geval van niet-indienen van bovenstaande documenten (i.e. Duurzaam Energie en Klimaat Actie Plan en vooruitgangsrapporten) binnen de gestelde deadlines.

Stad Mechelen – Grote Markt 21 – 2800 Mechelen

Mechelen klimaatneutraal – klimaatneutraal@mechelen.be – 015 29 79 22

Handtekening

Eigen vertaling stad Mechelen

Covenant of Mayors
for Climate & Energy

I, **Bart Somers, Mayor of Mechelen** have been mandated by the **Gemeenteraad** on **27 maart 2018** to sign up to the **Covenant of Mayors for Climate and Energy**, in full knowledge of the commitments set out in the official Commitment Document and summarised below.

Therefore, my local authority principally commits to:

- Reducing CO₂ (and possibly other greenhouse gas) emissions on its territory by at least 40% by 2030, namely through improved energy efficiency and greater use of renewable energy sources;
- Increasing its resilience by adapting to the impacts of climate change.

In order to translate these commitments into action, my local authority undertakes to fulfil the following step-by-step approach:

- Carry out a **Baseline Emissions Inventory** and a **Climate Change Risk and Vulnerability Assessment**;
- Submit a **Sustainable Energy and Climate Action Plan** within two years following the above date of the municipal council decision;
- **Report progress** at least every second year following the submission of the Sustainable Energy and Climate Action Plan for evaluation, monitoring and verification purposes.

I accept that my local authority shall be suspended from the initiative – subject to prior notice in writing by the Covenant of Mayors Office – in case of non-submission of the above-mentioned documents (i.e. Sustainable Energy and Climate Action Plan and Progress Reports) within the established deadlines.

Stad Mechelen – Grote Markt 21 – 2800 Mechelen

Mechelen klimaatneutraal – klimaatneutraal@mechelen.be – 015 29 79 22

Handtekening